

Kemiran Lannoiteryhmän hallinnon laskentaekonomi Marit Oksanen on niitä naisia, joita ei pelota olla taivaalla. Marit harrastaa miehensä ja toisen tyttärensä kanssa laskuvarjohyppäämistä - onpa nuorimmainenkin, nyt 3 1/2-vuotias poika, hypännyt kerran äitinsä vatsassa.

- Olen aina ollut innostunut urheilusta. Aikoinani uin, yleisurheilin ja pelasin mm. lento-, kori- ja pesäpalloa. Kipinän laskuvarjohyppäämiseen sain v. 1974 ollessani Järvenpäässä harrastenäyttelyssä erään toisen yhdistyksen osastolla. Vieressä oli Laskuvarjokerhon osasto ja sen pojat ja tytöt sitten houkuttelivatkin minua kokeilemaan tätä lajia, kertoo Marit Oksanen.

- Vuoden 1974 toukokuun lopulla kävin kaksiviikkoisen laskuvarjohyppääjän kurssin ja ensimmäisen hyppyäni suoritin 8.6.1974 Malmin lentokentällä. Kiva hyppy, eikä edes pelottanut, naurahtaa iloinen Marit.

Yhteisen harrastuksen merkeissä Marit tapasi miehensäkin, joka on harrastanut laskuvarjohyppäämistä jo 16 vuotta. Hän on hyppymestari ja oli Maritin kouluttajana kurssilla. Alkuvaiheessa Marit kertoo vaikeimpana olleen ajan tajuaminen ilmassa.

- Kolme sekuntia tuntui todella pitkältä ajalta. Kolmen sekunnin hypyssä laukaisin varjon yleensä jo 1,2 sekunnin kuluttua. - Nyt olen "viittä vaille valmis" eli laskuvarjohyppääjän lupakirja puuttuu taskusta. Harrastusinto on tosin laimentunut iän myötä ja kuopuksen syntymän jälkeen hyppääminen on jäänyt vähemmälle. Hyppyvuoron odottaminen lentokentällä on ikävää ja hankalaa pienen lapsen kanssa. Viime kesänä hyppäsin pari kertaa ja samaan aion päästä tänä kesänäkin. Lupakirjaa tuskin kuitenkaan suoritan.

Marit on hypännyt kaikkiaan noin 90 hyppyä. Se, mikä Maritia eniten hyppäämisessä viehättää, on vapaan pudotuksen hurma eli se aika, jolloin saa pudota "vapaasti" ilman laskuvarjoa, saa temppuilla, tehdä käännöksiä, voltteja, tarttua vaikkapa miehensä käteen tai jalkaan.

Alastulonopeus normaaliasennossa vaakatasossa on n. 180 km/t ja se saavutetaan 12 sekunnissa. Nuoliasennossa pää alaspäin tullessa on mahdollista saavuttaa jopa 300 km/t nopeus. 4.000 metrin korkeudesta hyppääjä tulee alas varjon kanssa n. 3 min:ssa.

Suomen Laskuvarjokerho r.y.

Marit kuuluu Suomen Laskuvarjokerhoon, joka toimii Malmin lentokentällä. Jäsenmäärä on noin 300, joista n. 50 on aktiivihyppääjiä. Naisten osuus on n. 10 %. Kerholla on käytössä oma 10-paikkainen Pilatus Turbo Porter ~~moottori~~ ^{potkuri} turbiinikone.

Kerho järjestää keväisin ja kesäisin useita parin viikon laskuvarjohyppääjän alkeiskursseja. Kurssi sisältää viikon perusjakson ja täydennysjakson. Perusjakson jälkeen on mahdollista päästä hyppäämään. Aläikärajaa kursseille on 16 v. Lisäksi vaaditaan lääkärintodistus, missä vaatimukset ovat suunnilleen samat kuin ajokorttissakin.

Laskuvarjohyppääjän varustus

Laskuvarjourheilua harrastettaessa tarvitaan melkoinen määrä erilaisia varusteita, joista on tarkat ja yksityiskohtaiset määräykset. Laskuvarjon lisäksi muita pakollisia välineitä ovat hyppykengät, suojakypärä ja puukko. Tietyillä hyppysuorituksilla tulee lisäksi olla varjoon asennettuna automaattinen pakkolaukaisija. Pitemmälle kehittyneellä hyppääjällä tulee lisäksi olla kello ja/tai korkeusmittari. Tämän varustekokonaisuuden hinnaksi tulee 2.000 - 8.000 markkaa riippuen siitä, ostaako käytetyt vai uudet ja minkä tyyppiset varusteet. Aloittelijan ei kuitenkaan tarvitse bankkia omia varusteita, sillä niitä voi lainata tai vuokrata kerholta.

Kustannukset

Aloittelijan kustannuksista huomattavin on kurssimaksu, joka vaihtelee kerhon ja kurssimaksuun sisältyvien hyppyjen määrän mukaan. Kurssit maksavat 500 - 1.000 mk ja niihin sisältyy 2 - 6 hyppeä, kerhon ja Suomen Ilmailuliiton jäsenmaksu, teorian ja käytännön opetus ja kurssihyppyillä tarvittavien laskuvarjojen ja muiden välineiden vuokra. Kurssein jälkeiset hypyt maksavat n. 20 - 35 mk.

Laskuvarjo kilpailuvälineenä

Kilpailutoiminta laskuvarjolla jakaantuu kolmeen ryhmään. Uusimpana tulokkaana MM-kilpailuissa ja Malmilla suosituimpana lajina ovat relatiivihyppy, joilla tarkoitetaan usean hyppääjän yhteistyötä vapaan putoamisen aikana. Kilpailussa hyppääjät muodostavat hypyn aikana mahdollisimman monta erilaista muodostelmaa tarttumalla toisiaan käsistä tai jaloista.

Vanhin laji on tarkkuushyppy. Siinä kilpaillaan sekä henkilökohtaisesti että joukkueittain. Henkilökohtaisessa kilpailussa hyppää yksi hyppääjä kerrallaan koneesta sen ylittäessä ennalta määritetyn hyppypaikan. Hyppääjän on avattava varjonsa noin viiden sekunnin kuluessa, jolloin hän on 600 metrin korkeudessa. Täältä alkaa matka kohti maassa olevaa 20 metrin halkaisijaista maaliympyrää, jonka keskipisteessä on kymmenen sentin levyinen pyöreä levy eli "pläkä". Tämä on hyppääjän napakymppi, jonka koskettaminen ensiksi maahan tultaessa on virheetön suoritus. Kilpailuissa hypätään yleensä 10 hyppyä ja niiden yhteenlaskettu poikkeama "pläkästä" muodostaa lopullisen tuloksen. Suomen mestaruus vuodelta 1978 on 0,12 m.

Kolmas kilpailulaji on taitohyppy. Hyppääjä ottaa ensin vauhtia 12 - 15 sekuntia, jonka jälkeen hän alkaa suorittaa määrättyä ohjelmaa, ns. MM-sarjaa. Kilpailuissa hypätään yleensä 4 hyppyä, joista kullakin sarja on erilainen. Koko kilpailusuoritus tehdään enintään 30 sekuntia kestäväen vapaan putoamisen aikana ennen laskuvarjon aukaisua.

Ulla-Riitta Kuisma